

Raport z działalności Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w 2020 w roku

I. Krótki rys historyczny MZBM

MZBM w Tychach powołany został na podstawie zarządzenia Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Tychach z dnia 21 kwietnia 1953 roku w sprawie utworzenia Przedsiębiorstwa Państwowego pod nazwą Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych, który administrował powstałymi kolejno osiedlami miasta.

Na podstawie ustawy o samorządzie terytorialnym oraz o pracownikach samorządowych Uchwałą Rady Miejskiej w Tychach nr XV/183/91 z dnia 19.12.1991 r. Przedsiębiorstwo zostało przekształcone z dniem 01.01.1992 r. w Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych – Zakład Budżetowy w Tychach i w takiej formie organizacyjnej funkcjonuje do dzisiaj.

II. Zakres działania

MZBM jest jednostką organizacyjną Miasta Tychy, którego działania związane są m.in. z zaspakajaniem potrzeb mieszkańców w zakresie administrowania zasobami mieszkalnymi i niemieszkalnymi oraz gruntami stanowiącymi własność Miasta Tychy, zarządzaniem gruntami wraz z położonymi na nich budynkami stanowiącymi własność Miasta Tychy i Wspólnot Mieszkaniowych, przeprowadzaniem inwestycji i remontów budynków oraz lokali mieszkalnych i niemieszkalnych, jak również zagospodarowaniem terenów administrowanych w imieniu gminy. MZBM w roku 2020 zrealizował 185 postępowań zgodnych z ustawą Prawa Zamówień Publicznych, w tym: 123 postępowania na wykonanie robót budowlanych w budynkach gminnych, 9 postępowań związanych z zagospodarowaniem terenów gminy, 6 postępowań dotyczących wykonania projektów budowlanych oraz 3 postępowania na realizację usług związanych z ochroną, utrzymaniem technicznym oraz usługami serwisowymi urządzeń wielofunkcyjnych.

Działania Zakładu związane są przede wszystkim z zapewnieniem prawidłowej eksploatacji gminnego zasobu mieszkaniowego, podnoszenia jego standardu oraz poprawy estetyki i zwiększania komfortu użytkowania. Są to zarówno działania bieżące polegające na remoncie nieruchomości, będące następstwem bieżącej eksploatacji i użytkowania budynków, jak również zadania wieloletnie podnoszące w znacznym stopniu standard nieruchomości i terenów przyległych.

III. Zasób i majątek

MZBM administruje **268** nieruchomościami stanowiącymi własność wspólnot mieszkaniowych, spośród których gmina jest współwłaścicielem **263** nieruchomości oraz mieszkaniowym i niemieszkaniowym zasobem gminy.

Administrowany zasób gminy wg stanu na 31.12.2020 r. stanowił:

- **50** budynków mieszkalnych,
- **32** budynki niemieszkalne, w tym Mediateka, Andromeda, dworzec PKP,
- **4 892** lokali mieszkalnych o powierzchni 208 079 m², w tym 475 lokali przeznaczonych na najem socjalny o łącznej powierzchni 15 517 m²,
- **295** lokali niemieszkalnych o powierzchni 52 271 m²,
- grunty o powierzchni 75,62 ha,

których wartość szacuje się na kwotę 546 149 394 zł.

Każdego roku zasób MZBM ulega zmianie, w związku ze sprzedażą lokali przejmowaniem lub powstawaniem nowych.

W roku 2020 sprzedano 2 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 86,52 m², w wyniku zmiany sposobu użytkowania części niemieszkalnych powstał 1 lokal mieszkalny o powierzchni 53,99 m² oraz przejęto na stan gminy dodatkowe 2 mieszkania w związku z zakończeniem postępowań spadkowych.

IV. Dzierżawa i najem

Administrowany zasób w ciągu roku był udostępniany nowym najemcom i użytkownikom.

W roku 2020 zawarto:

- **296** umów najmu lokali mieszkalnych, w tym **129** socjalny najem lokali,
- **3** umowy na udostępnienie pomieszczeń tymczasowych,
- **26** umów najmu lokali użytkowych,
- **4** umowy najmu powierzchni reklamowych,
- **41** umów dzierżawy terenu o powierzchni **1 235,41** m² z przeznaczeniem na dojścia, schody związane z działalnością gospodarczą, ogródki letnie i ogrody przydomowe, elementy małej architektury itp.
- **13** umów udostępniania terenu pod budowę lub przebudowę infrastruktury technicznej.

V. Remonty

Każdego roku MZBM przeprowadza remonty lokali mieszkalnych, tzw. wolnostanów, które udostępniane są mieszkańcom Tychów, oczekującym na przydział mieszkania lub kwalifikującym się do najmu socjalnego. W 2020 roku wykonano remont **109** mieszkań na łączną kwotę ok. **1,75 mln zł**. Zakres prac obejmował: roboty tynkarskie, malarskie, wykonanie nowych posadzek, wymianę instalacji wewnętrznych, stolarki okiennej czy drzwi oraz wyposażenie w kuchenkę czy podgrzewacz wody. Dla lokali przeznaczonych na najem socjalny dodatkowo tzw. „biały montaż” i wykładzinę.

Ponadto przeprowadzono częściowe remonty zamieszkałych lokali, polegające m.in. na wymianie instalacji wewnętrznych, stolarki okiennej i drzwiowej. Prace wykonano łącznie w **38** lokalach, na kwotę ok. **139 tys. zł**.

Wolnostan po remoncie

Prowadzono również prace remontowe w obrębie terenów zewnętrznych. Wyremontowano **1343 m²** dróg wewnętrznych i chodników, na kwotę ok. **305 tys. zł.**

VI. Inwestycje

Finansowane z udziałem środków zewnętrznych

1. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Śląskiego na lata 2014-2020: Termomodernizacja i modernizacja dziesięciu wielorodzinnych budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Katowickiej, w obrębie dzielnicy Osada oraz położonych w niewielkiej odległości budynków o numerach 207 i 209. Do końca 2020 roku zakończono prace w obrębie dziewięciu nieruchomości. Zakres prac obejmował wykonanie ocieplenia ścian zewnętrznych, renowację elewacji z cegły, wymianę lub naprawę dachów, wzmocnienia stropów nad piwnicami oraz renowację klatek schodowych i przebudowę stref wejściowych do budynków, jak również wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. W ramach przedsięwzięcia zostały zmienione źródła ogrzewania - piece węglowe zostały zastąpione ekologicznymi, dwufunkcyjnymi kotłami gazowymi z zamkniętą komorą spalania. W budynkach wymieniono instalacje wewnętrzne: elektryczną, gazową, centralnego ogrzewania, centralnie ciepłej wody oraz wod-kan. Po zakończeniu prac lokale zostały odnowione i wyposażone w urządzenia sanitarne, kuchenki gazowe oraz czujniki czadu. Całość prac prowadzona była w uzgodnieniu i pod nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków. Koszt całego przedsięwzięcia ok. 11 mln zł., w tym ok. 6 mln dofinansowania.

2. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko: Termomodernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Norwida 44 – w sąsiedztwie Liceum Ogólnokształcącego im. C.K. Norwida Budynek został poddany kompleksowej termomodernizacji wraz z likwidacją kotłowni węglowej, którą podobnie jak w budynkach przy ul. Katowickiej, zastąpiono ogrzewaniem gazowym. Zostały również wykonane prace wokół nieruchomości, tj. wymieniono ogrodzenie, chodniki z zastosowaniem kostki przepuszczalnej oraz elementy małej architektury, tj. urządzenia zabawowe, ławki i kosze na śmieci. Nie zabrakło też nowych nasadzeń roślinności na terenie przyległym do budynku. Zadanie zostało zrealizowane. Koszt zadania wyniósł ok. 350 tys. zł, w tym dofinansowanie ok. 230 tys. zł.

Budynek przy ul. Norwida 44 po termomodernizacji

3. W ramach Funduszu Dopłat z Banku Gospodarstwa Krajowego: Termomodernizacja budynku zlokalizowanego przy ul. Sienkiewicza 49, w którym mieści się placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat”. W ramach zadania zmieniono sposób użytkowania wolnego lokalu użytkowego, wykonano kompleksową termomodernizację budynku z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, wymianą dachu oraz źródła ogrzewania. Wymieniono instalacje wewnętrzne oraz zamontowano kotły gazowe. Wykonano również prace związane z zagospodarowaniem terenu przyległego oraz remont budynku gospodarczego. Koszt prac wyniósł ok. 1,3 mln zł, w tym dofinansowanie z BGK w kwocie 136 tys. zł.

Budżet Obywatelski

W ramach budżetu obywatelskiego MZBM zawarł umowy na realizację 8 zadań, z czego 6 zostało zakończonych, natomiast dokończenie dwóch zadań zostało przeniesione na I kwartał 2021 roku. Wykonano:

1. Budowę chodnika, strefy biernego wypoczynku oraz strefy zabaw dla dzieci na terenie podwórka pomiędzy ulicami: Biblioteczna 20-22, Batorego 9-13, Bukowa 33 oraz wiaty śmietnikowej i małej architektury (ok. 233 tys. zł)

*Podwórko pomiędzy ulicami:
Biblioteczna 20-22,
Batorego 9-13, Bukowa 33*

2. Rozbudowę parkingu, chodnika oraz drogi przeciwpożarowej przy ul. Wyszyńskiego 22-28 wraz z przebudową oświetlenia i montażem koszy na śmieci (ok. 109 tys. zł)
3. Budowę wiaty śmietnikowej oraz miejsc postojowych przy ul. Edukacji 26-42 wraz z nasadzeniem roślinności (ok. 86 tys. zł)

Wiaty śmietnikowe przy ul. Edukacji 26-42

4. Zakup i montaż altany oraz ławostolów na teren Klubu Wilkowyje Miejskiego Centrum Kultury przy ul. Szkolnej 94 wraz z nasadzeniem roślinności (ok. 42 tys. zł)

Altana przy ul. Szkolnej 94

5. Modernizację pomieszczeń w budynku przy ul. Przejazdowej 8, polegająca na: wymianie oświetlenia, remoncie sufitu, zakupie i montażu lusterek na ścianach, rolet i wieszaków, wykonaniu robót malarskich. (ok. 40 tys. zł)
6. Modernizację chodników i oświetlenia oraz montaż ławek i piłkochwyłów przy ul. Edukacji 54-68 i Edukacji 68 (ok. 74 tys. zł).

Dotacja Gminy

1. Budowa parkingu, izolacja ścian fundamentowych, likwidacja zsyków oraz nasadzenia roślinności w obrębie nowopowstałego parkingu terenów przyległych do budynku przy ul. Budowlanych 67 (realizacja w latach 2019-2020). Wartość ok. 1,4 mln zł.
2. Modernizacja Klubu Wilkowyje Miejskiego Centrum Kultury przy ul. Szkolnej 94. Wykonano modernizację strefy wejściowej wraz z montażem kurtyny powietrznej oraz przebudowę sanitariatów z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz montaż wyposażenia, jak również wymianę instalacji wewnętrznych. Wartość ok. 157 tys. zł.

3. Termomodernizacja budynku przy Pl. Wolności 2. W budynku wykonano ocieplenie ścian zewnętrznych, izolację ścian fundamentowych oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Istniejącą przybudówkę zaadaptowano na miejsce gromadzenia odpadów komunalnych. Koszt prac wyniósł ok. 280 tys. zł.

Budynek przy placu Wolności 2 po termomodernizacji

4. Termomodernizacja nieruchomości przy ul. Edukacji 11 wraz z przebudową instalacji wewnętrznych termomodernizację nieruchomości, wymianę instalacji centralnego ogrzewania i instalacji wodnej, wykonanie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz instalacji ppoż. (hydrantowej), rozdział instalacji elektrycznej i układów pomiarowych w części wspólnej nieruchomości. (realizacja w latach 2020-2021). Wartość ok. 2 mln zł.
5. I etap robót dot. zagospodarowania terenu pomiędzy ulicami Grota Roweckiego, Niepodległości, Elfów i Ejsmonda. W ramach tego etapu wykonano roboty powiązane z wykonaniem przebudowy drogi przy al. Niepodległości, tj.: sieć kanalizacji deszczowej, ułożenie obrzeży chodnikowych, nawierzchnię miejsc postojowych, krawężniki drogowe i podbudowę pod nawierzchnię drogi dojazdowej. Wartość ok. 360 tys. zł

Zagospodarowanie zielenią nowego parkingu przy ul. Budowlanych 67

Wspólnoty Mieszkaniowe

Poza pracami prowadzonymi w obrębie nieruchomości gminnych, Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych prowadził działania remontowe i inwestycyjne nieruchomości stanowiących własność wspólnot mieszkaniowych, których Gmina jest współwłaścicielem. W roku 2020 zakończono prace termomodernizacyjne i remontowe w budynkach oraz na terenach wspólnot, finansowane ze środków zgromadzonych na kontach Wspólnot lub z zaciągniętych kredytów w 90 nieruchomościach na łączną kwotę ok. 11,4 mln zł.

VII. Zieleń

Realizując założenia obowiązującego *Systemu zarządzania publicznymi terenami zieleni dla miasta Tychy*, MZBM wprowadził zmiany w rozwiązaniach projektowych dotyczących zagospodarowania terenów (wprowadzono rozwiązania i materiały zamienne do szczelnych nawierzchni betonowych), wprowadzono nasadzenia zamiast wiat śmietnikowych, wprowadzono zieleni na zagospodarowywanych podwórkach, nawiązana została współpraca z dendrologiem opiniującym zasadność i celowość dokonywania wycinki drzew oraz prześwietlania roślinności wysokiej. Wystąpienia z wnioskami o wycinkę poprzedzane były wcześniejszymi ogłoszeniami dla mieszkańców, którzy mogli wnieść swoje uwagi i zastrzeżenia. W roku 2020 dokonano nasadzenia **1 741** szt. drzew i krzewów, wykonano zieloną zabudowę trzech miejsc gromadzenia odpadów komunalnych oraz zagospodarowano tereny sześciu podwórek.

VIII. Przychody i koszty

Źródłem przychodów Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w Tychach są w szczególności czynsz z najmu lokali mieszkalnych i użytkowych, dzierżawa gruntów, wynagrodzenie z tytułu administrowania wspólnotami mieszkaniowymi, dotacje budżetowe oraz sprzedaż usług. Z podstawowej działalności statutowej Zakład w roku 2020 r. osiągnął przychody w wysokości 45 431 049 zł oraz otrzymał dotację przedmiotową na utrzymanie oraz remont mieszkaniowego zasobu gminy w wysokości 5 285 197 zł.

W roku 2020 na skutek ogłoszenia stanu epidemii została podjęta Uchwała Nr XVI/330/20 Rady Miasta Tychy z dnia 30 kwietnia 2020r. w sprawie wprowadzenia zasad wsparcia dla podmiotów wynajmujących lokale użytkowe lub dzierżawiących bądź użytkujących nieruchomości stanowiące zasoby gminne w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Z pomocy objętej niniejszą uchwałą w zakresie odstąpienia od dochodzenia należności skorzystało 66 podmiotów oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na łączną kwotę 122 380 zł. Uchwała została uchylona w miesiącu sierpniu 2020r. Z uwagi na ponowne uruchomienie wsparcia dla pomiotów w ramach Uchwały Nr XXII/450/20 Rady Miasta Tychy z dnia 26 listopada 2020r. o udzielenie pomocy zwróciło się i otrzymało 12 podmiotów na łączną kwotę 18 893 zł. Udzielone wsparcie dla najemców lokali użytkowych i dzierżawców nie miało wielkiego wpływu na poziom osiągniętych przychodów.

Źródłem kosztów Zakładu są przede wszystkim koszty związane z przedmiotem działalności statutowej, odtworzenie i modernizacja majątku trwałego oraz działalność socjalna. W roku 2020 na działalność bieżącą zostały poniesione koszty w wysokości 48 422 852 zł. W stosunku do roku 2019 jest to wzrost na poziomie ok. 5,5 % związany min. ze wskaźnikiem inflacji oraz wydatkowaniem dodatkowych środków na zachowanie bezpieczeństwa oraz reżimu sanitarnego w związku z panującą epidemią COVID-19.

IX. Zadłużenia i windykacja

Duży wpływ na finanse Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych ma zadłużenie najemców oraz byłych najemców mieszkań komunalnych. Gminny zasób mieszkaniowy zamieszkują mieszkańcy o najniższych dochodach co znacznie utrudnia windykację. Z dodatków mieszkaniowych korzysta 612 najemców na kwotę ok. 164 558 zł/miesiąc.

Mimo dość dobrze opracowanego i rozpowszechnionego trybu postępowania z dłużnikami tj. wezwań na rozmowę, rozłożeń na raty, upomnień i wezwań do zapłaty, a w konsekwencji nakazów zapłaty oraz egzekucji komorniczych, zadłużenie najemców i byłych najemców z roku na rok rośnie. Rośnie również liczba zasądzonych wyroków eksmisyjnych. Jedną z głównych przeszkód skutecznej windykacji jest brak lokali socjalnych. Osoby posiadające wyroki dla lokali socjalnych w dalszym ciągu nie płacą, mieszkając w tym samym lokalu.

W roku 2020 skierowano do kancelarii prawniczej **65** spraw o eksmisję z lokalu. Do sądu skierowano **63** sprawy, z czego **30** to już otrzymane wyroki, w tym **10** uprawniających do lokalu socjalnego, wykonano **7** eksmisji do lokalu socjalnego.

Według stanu na 31.12.2020 wyroki eksmisyjne orzeczono względem 124 byłych najemców i ich rodzin z czego 35 wyroków oczekuje na wskazanie do lokalu socjalnego. Zadłużenie tej grupy osób wynosi ok. 2 280 119 zł.

W zasobach administrowanych przez MZBM na dzień 31.12.2020 r. było **475** lokali przeznaczonych na najem socjalny. Jest to o wiele za mało aby zrealizować wszystkie zapadające wyroki.

W wyniku działań windykacyjnych zapadło 1412 sądowych nakazów zapłaty na kwotę ogółem (zaległość główna, odsetki oraz koszty sądowe) 12 883 172,43 zł. Dotyczy to 655 komunalnych lokali mieszkalnych. W większości zaległości te egzekwuje komornik.

Obecnie umowy w sprawie spłaty zadłużenia w ratach realizuje 163 najemców i byłych najemców na kwotę około 2 468 446 zł. Nie wszyscy dłużnicy, którzy skorzystali z rozłożenia na raty realizują zapisy zawarte w umowach w sprawie spłaty zadłużeń. W takim przypadku sprawa o wyegzekwowanie trafia do komornika. W 2012 r. zarządzeniem Prezydenta nr 0050/231/12 z dnia 13.08.2012 r. wprowadzona została możliwość „odpracowania zaległości”. Do grudnia 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało 201 dłużników. Za rok 2020 jest to kwota 10 020,51 zł. Obecnie zadłużenia w takiej formie odpracowuje 4 dłużników. MZBM oczekuje na wnioski upoważnionych podmiotów, gdzie dłużnicy mogliby odpracować część zadłużenia.

X. Struktura zatrudnienia

Stan zatrudnienia na 31.12.2020 r. wynosił 122 osób. Poszczególne stanowiska pracy zajmują osoby o odpowiednich kompetencjach i kwalifikacjach: z wykształceniem wyższym 89 osób (73% załogi), w tym 6 osób z uprawnieniami budowlanymi.

XI. COVID-19 i zmiany organizacyjne

Dla MZBM-u rok 2020 był okresem wielu zmian, związanych z epidemią, zmianami kadrowymi oraz wprowadzaniem nowego zintegrowanego systemu informatycznego.

W roku 2019 rozpoczęto proces zmiany systemu informatycznego w Zakładzie, którego wdrażanie przewidziano na lata 2019-2021. Jest to ogromne przedsięwzięcie wymagające dużego wkładu pracy i zaangażowania wszystkich pracowników Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych.

W drugiej połowie roku zaszły istotne zmiany kadrowe, w związku z powołaniem dotychczasowego Dyrektora Zakładu na stanowisko Zastępcy Prezydenta ds. zrównoważonego rozwoju oraz przejściem na emeryturę Głównego Księgowego.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii, w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie pracowników, wprowadzony został w Zakładzie system pracy zmianowej oraz ograniczono bezpośredni kontakt z klientem na rzecz formy telefonicznej oraz mailowej, a w wyjątkowych sytuacjach kontakt osobisty z zachowaniem reżimów sanitarnych. W ramach profilaktyki przeprowadzane były dezynfekcje biur oraz budynków użyteczności publicznej.

Mając na uwadze trudną sytuację w jakiej niespodziewanie wszyscy znaleźliśmy się, w uzgodnieniu z Urzędem Miasta opóźniono wprowadzenie zmian stawek czynszowych za lokale mieszkalne. Termin pierwotnych zmian ustalony na marzec 2020 r. został przesunięty na wrzesień ubiegłego roku.

Ze względu na wprowadzone ograniczenia w ubiegłym roku zmieniona została forma podejmowania uchwał wspólnot mieszkaniowych. W miejsce corocznych zebrań właścicieli, które odbywają się w I kwartale każdego roku, wprowadzono formę korespondencyjnego zbierania głosów. Wymagało to zmian logistycznych w Zakładzie związanych z przygotowaniem i dostarczeniem do każdego właściciela lokalu kompletu dokumentów (sprawozdania, plany, uchwały) oraz poniesienia dodatkowych kosztów przesyłek pocztowych. Zmieniona forma podejmowania uchwał wydłużyła te działania do IV kwartału.

XII. Podsumowanie

Pomimo wielu zmian i trudności, jakie przyniósł nam rok 2020, dzięki determinacji i zaangażowaniu wszystkich pracowników Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w Tychach:

- przeprowadzono **274** postępowania w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych,
- zawarto **235** umów i zleceń na realizację dostaw, usług i robót budowlanych,
- wykonano remont **109** lokali mieszkalnych,
- przeprowadzono modernizację i termomodernizację **7** budynków stanowiących własność gminy,
- przeprowadzono remonty, modernizacje i termomodernizacje w **90** budynkach wspólnot mieszkaniowych,
- urządzono i doposażono **5** placów zabaw,
- wykonano **7** wiat śmietnikowych oraz **3** zabudowy miejsc gromadzenia odpadów z zielonych ekranów
- zostało nasadzonych **1 741** szt. drzew,
- wykonaliśmy zagospodarowanie terenów w obrębie **6** podwórek wraz z montażem elementów małej architektury.

Tychy, 04.03.2021 r.